

ประกาศ

คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

.....

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่น และให้มีคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นของตนเองเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานส่วนท้องถิ่นของตนได้โดยตรงประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่และดำเนินการในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานส่วนตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๓) ประกอบกับมาตรา ๒๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ประกาศหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๑ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาวินัยตามที่กำหนดเป็นข้อห้ามและข้อปฏิบัติไว้ในหมวดนี้ โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้อ ๒ พนักงานส่วนตำบลต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อ ๓ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ ตนเองหรือผู้อื่นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๔ พนักงานส่วนตำบลต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

ข้อ ๕ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๖ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการมติคณะรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐบาลโดยไม่ให้เสียหายแก่ราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๗ พนักงานส่วนตำบลต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหว อันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

ข้อ ๘ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๙ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้นก็ได้ และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว ถ้าผู้บังคับบัญชายินยอมให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๐ พนักงานส่วนตำบลต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข่มผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

ข้อ ๑๑ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๒ พนักงานส่วนตำบลต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

ข้อ ๑๓ พนักงานส่วนตำบลต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๔ พนักงานส่วนตำบลต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้งกัน และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างพนักงานส่วนตำบลด้วยกันและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

ข้อ ๑๕ พนักงานส่วนตำบล ต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า และด้วยความสุภาพเรียบร้อย ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๖ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

ข้อ ๑๗ พนักงานส่วนตำบลต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

ข้อ ๑๘ พนักงานส่วนตำบลต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการปฏิบัติ การอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ พนักงานส่วนตำบลต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษหรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๒๐ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัยและดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีการฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึกและพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่สุจริต

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามสมควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยจึงจะยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขนี้

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ และตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ข้อ ๒๑ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์นี้ ผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดวินัย จำต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๒

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดขั้นเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ข้อ ๒๒ การลงโทษพนักงานส่วนตำบลให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๔ ของหมวด ๒

หมวด ๒

การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย

ส่วนที่ ๑

การดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๒๓ การดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบล ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยไม่ชักช้า แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้ออกโอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย และในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาและการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าฟังการชี้แจงหรือการให้ปากคำของตนได้

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการสอบสวนตามวิธีการที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควร

การดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงตามวรรคสอง ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลตามลำดับชั้นเป็นผู้มีอำนาจในการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวต้องเป็นพนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าผู้ที่ถูกดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน เมื่อดำเนินการสอบสวนแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ หรือข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณี ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย จึงยุติเรื่องได้

ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามวรรคสี่ ในเรื่องที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๘๕ (๔) หรือ ข้อ ๘๖ และคณะกรรมการสอบสวนตามข้อดังกล่าวได้สอบสวนไว้แล้ว คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสี่จะนำสำนวนสอบสวน ตามข้อดังกล่าวมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวน และทำความเข้าใจนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยถือว่าได้มีการสอบสวนตามวรรคสี่แล้วก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานสนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

การสอบสวนพิจารณากรณีที่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้

ในกรณีที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในส่วนที่ ๒ ของหมวดนี้ จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อ ๒๔ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๒๓ วรรคสอง ให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒๓ วรรคสาม สั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ในสถานโทษและอัตราโทษตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๔ ของหมวดนี้

ข้อ ๒๕ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งลงโทษตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๔ ของหมวดนี้

ข้อ ๒๖ ให้กรรมการสอบสวนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ขอให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ หรือ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัด มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

ข้อ ๒๗ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำ หรือละเว้นกระทำการใดที่พึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และเป็นกรกล่าวหาเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำ ความผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการ หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว เว้นแต่ออกจากราชการเพราะตาย นายกองค้การบริหาร

ส่วนตำบล มีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๒๐ และดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ต่อไปได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการเว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนก็ให้งดโทษเสีย

ข้อ ๒๘ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความ ผิดลหุโทษ นายองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับจะถูกลงโทษ ปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

เมื่อได้มีการสั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดพักราชการหรือออกจากราชการไว้ก่อนตามวรรคหนึ่งแล้วภายหลังปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่นอีก นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาตามข้อ ๒๐ และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ วรรคสี่ ตลอดจนดำเนินการทางวินัยตามที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้

ในกรณีที่สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนออกจากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช่เป็นการลงโทษเพราะกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนตำบลตลอดระยะเวลาที่ถูกลงโทษออกจากราชการไว้ก่อนเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

การออกคำสั่งตามข้อนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๓

เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน และเงินช่วยเหลืออย่างอื่น และการจ่ายเงินดังกล่าวของผู้ถูกสั่งพักราชการ และผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้นสำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๓

ข้อ ๒๙ พนักงานส่วนตำบลซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นผู้ใดมีกรณีกระทำความผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นดำเนินการทางวินัยตามหลักเกณฑ์นี้โดยอนุโลม แต่

ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จแล้วส่งเรื่องไปให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์นี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นนั้นโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

ข้อ ๓๐ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒๓ วรรคสาม จะดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๘๑ โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำความผิด และนายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตาม ข้อ ๒๓ วรรคสาม เห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้น ได้ความประจักษ์ชัดแล้ว

(๒) กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามหลักเกณฑ์นี้ และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๓๑ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ ถือเป็นการผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบล จะดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๗๐ วรรคสอง โดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและมีได้ให้รอการลงโทษไว้ หรือให้ลงโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินสิบห้าวัน และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการสืบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ และได้มีการบันทึกถ้อยคำ รับสารภาพเป็นหนังสือ

ส่วนที่ ๓

การสอบสวนพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๓๒ เพื่อให้ได้ความจริงและความยุติธรรมการสอบสวนพิจารณาพนักงานส่วนตำบลซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๒๓ วรรคสี่ หรือพนักงานส่วนตำบล ซึ่งมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๓๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้แต่งตั้งจากพนักงานส่วนตำบลหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งในการแต่งตั้งควรพิจารณาแต่งตั้งจากพนักงานส่วนตำบลก่อน หากไม่มีพนักงานส่วนตำบลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมหรือมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนหรือเพื่อความยุติธรรมจึงพิจารณาแต่งตั้งจากข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น โดยได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดก็ได้ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจำนวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งดำรงตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา และกรรมการอย่างน้อยอีกสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

ในกรณีจำเป็นจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการ ซึ่งเป็นพนักงานส่วนตำบล หรือข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น ด้วยก็ได้ และให้นำข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๕๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมายหรือผู้ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย หรือผู้มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการทางวินัยอย่างน้อยหนึ่งคน

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการจะดำรงตำแหน่งระดับต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

❖ ในกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคู่กรณีกับผู้ถูกสอบสวน หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับพนักงานส่วนตำบล เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตรวจสอบแล้วปรากฏว่าเป็นความจริง ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาและมีมติคัดเลือกคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลออกคำสั่งแต่งตั้งตามมติ แล้วแจ้งต้นสังกัดของผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการสอบสวนทราบ”

❖ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคห้าสอบสวนแล้วเสร็จ ให้รายงานผลการสอบสวนให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาแล้วมีมติเป็นประการใด ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

❖ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว จะยกเลิกมิได้

❖ แก้ไขตามมติ ก.อบต.จ.นม. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ ลว ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗

ข้อ ๓๔ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหาชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบสวนและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) ทั้งนี้ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สว.๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งไม่กระทบถึงการที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๓๕ เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานในการนี้ ให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่ง หรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวน และส่งหลักฐานการรับทราบหรือถือว่ารับทราบตาม (๑) พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาให้ประธานกรรมการและให้ประธานกรรมการลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๓๖ เมื่อได้รับเรื่องตามข้อ ๓๕ (๒) แล้ว ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๓๗ การประชุมคณะกรรมการสอบสวน ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม เว้นแต่การประชุมตามข้อ ๔๕ และ ๕๙ ต้องมีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด

การประชุมคณะกรรมการสอบสวน ต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วยแต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๓๘ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในขณะที่กระทำการตามเรื่องที่ถูกกล่าวหา
- (๒) มีประโยชน์ได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาของผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีเหตุอื่นซึ่งอาจทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม

การคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือวันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสอบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ในกรณีนี้ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านดังกล่าวให้ประธานกรรมการสอบสวนทราบ และรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วย

ในการพิจารณาเรื่องการคัดค้าน ผู้ซึ่งถูกคัดค้านอาจทำคำชี้แจงได้ หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าหนังสือคัดค้านมีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ ให้สั่งให้ผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน หากเห็นว่าหนังสือคัดค้านไม่มีเหตุผลพอที่จะรับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น โดยให้สั่งการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน ทั้งนี้ให้แสดงผลในการพิจารณาสั่งการดังกล่าวด้วย พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ถูกคัดค้านทราบ แล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนโดยเร็ว การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใด ภายในสิบห้าวันตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้ซึ่งถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน และให้เลขานุการรายงานไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๔๐ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน ไม่กระทบถึงการสอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน เห็นว่าตนมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้นำข้อ ๓๘ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๐ ภายใต้บังคับข้อ ๓๓ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว ถ้านายกองค้การ
บริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ามีความเหตุอันสมควร หรือจำเป็นที่จะต้อง
เปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุ
แห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบถึงการ
สอบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ข้อ ๔๑ คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่
กำหนดในส่วนนี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา และดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอด
กระบวนการสอบสวน ในการนี้ให้คณะกรรมการสอบสวนรวบรวมประวัติ และความประพฤติของผู้
ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา และจัดทำบันทึก
ประจำวันที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้งด้วย

ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน

ข้อ ๔๒ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนภายในกำหนดระยะเวลาดังนี้

(๑) ดำเนินการประชุมตามข้อ ๓๖ และแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๔ ให้ผู้ถูก
กล่าวหาทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการสอบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะ
กรรมการสอบสวน

(๒) รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาเท่าที่มี ภายในสามสิบวันนับแต่
วันที่ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้วเสร็จ

(๓) แจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๕ ให้ผู้ถูก
กล่าวหาทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๒) แล้วเสร็จ

(๔) รวบรวมพยานหลักฐานของผู้ถูกกล่าวหาให้เสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได
ดำเนินการตาม (๓)

(๕) ประชุมพิจารณาลงมติและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อนายกองค้การบริหารส่วน
ตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำเนินการตาม (๔) แล้วเสร็จ

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวน ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา
ตาม (๑)(๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ได้ ให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานเหตุที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้ว
เสร็จต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อขอขยายระยะเวลา
การสอบสวนในกรณีเช่นนี้ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนสั่ง
ขยายระยะเวลาดำเนินการได้ตามความจำเป็นครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การสอบสวนเรื่องใดที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานเหตุให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน รายงานให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลทราบ เพื่อติดตามเร่งรัดการสอบสวนต่อไป

ข้อ ๔๓ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวน ให้กรรมการสอบสวนบันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใดเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้จะใช้สำเนาที่กรรมการสอบสวน หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับเอกสารไม่ได้เพราะสูญหาย หรือถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะให้นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

ข้อ ๔๔ เมื่อได้พิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหา และวางแนวทางการสอบสวนตามข้อ ๓๖ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาเพื่อแจ้ง และอธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ทราบว่ามีสิทธิที่จะได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และมีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยาน หลักฐานหรือนำพยาน หลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๕

การแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ โดยทำเป็นสองฉบับเพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่า ได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่า การกระทำตามที่ถูกกล่าวหาดังกล่าว เป็นความผิดวินัยกรณีใด หรือหือความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๖ อย่างไร หากผู้ถูกกล่าวหา ยังคงยืนยันตามที่รับสารภาพ ให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่ทำการสอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริง และพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยละเอียด จะทำการสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๔ และข้อ ๖๐ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหาแล้วดำเนินการตามข้อ ๔๕ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาแล้ว แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึที่มีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือสอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ การแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีเช่นนี้ ให้ทำบันทึที่มีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับและให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับแบบ สว. ๒ คืน ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาแล้วและให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตามวรรคห้า ต่อไป

ข้อ ๔๕ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๔๔ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมเพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามข้อใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๖ หรือไม่อย่างไร แล้วให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหา โดยระบุข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามพยานหลักฐานว่าเป็นความผิดวินัยกรณีใดตามข้อใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติดนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๖ อย่างไร และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหาสำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้

การแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึที่มีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติม รวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะ

ยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๕๙ และข้อ ๖๐ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้ว แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบ หรือไม่มารับทราบข้อกล่าวหา และสรุปพยาน หลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการสอบสวนส่งบันทึกสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำ และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๓ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสอบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อส่งพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้นำดำเนินการดังกล่าวแม้จะไม่ได้รับแบบ สว. ๓ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว และไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสอบสวนต่อไปตามควรแก่กรณีก็ได้แล้วดำเนินการตามข้อ ๕๙ และข้อ ๖๐ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหาขอให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสอบสวนจะเสนอสำนวนการสอบสวนตามข้อ ๖๐ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสอบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๕๖ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานตามข้อ ๕๕ เสร็จแล้วก่อนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๖๐ ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าจำเป็นจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมก็ให้ดำเนินการได้ ถ้าพยานหลักฐาน ที่ได้เพิ่มเติมมานั้น เป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้คณะกรรมการสอบสวนสรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหา นั้น ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๕๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๗ ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งได้ยื่นคำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาไว้แล้ว มีสิทธิยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมหรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการสอบสวนก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ

เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของนายองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือนายองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาคนใหม่ ตามข้อ ๕๔ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อบุคคลดังกล่าวก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้รับคำชี้แจงนั้นรวมไว้ในสำนวนการสอบสวนเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๔๘ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ต้องมีกรรมการสอบสวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสอบสวนทั้งหมด จึงจะสอบสวนได้

ข้อ ๔๙ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้กรรมการสอบสวนผู้ใดกระทำการล่อลวงขู่เชิญ ให้สัญญา หรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๕๐ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำ เข้ามาในที่สอบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวนวันแต่ กรณีสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ หรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสอบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญ ตามแบบ สว.๔ หรือแบบ สว.๕ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้ เป็นหลักฐาน และ

ให้คณะกรรมการสอบสวนทุกคน ซึ่งร่วมสอบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้กรรมการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบ หรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้ว ให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติมและให้กรรมการสอบสวนผู้ร่วมสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวันเวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสอบสวนกำหนดในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้อภัยคำหรือไม่มาหรือคณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควรคณะกรรมการสอบสวนจะไม่สอบสวนพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๔๑ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๖๐

ข้อ ๕๒ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใดจะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสอบสวนตามข้อ ๔๑ และรายงานการสอบสวนตามข้อ ๖๐

ข้อ ๕๓ ในกรณีที่จะต้องสอบสวน หรือรวบรวมพยานหลักฐาน ซึ่งอยู่ต่างท้องที่หรือส่วนราชการนอกการบังคับบัญชาของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการสอบสวนจะรายงานต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการมอบหมายและขอให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้นสอบสวน หรือรวบรวมพยานหลักฐานแทนก็ได้ โดยกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะต้องสอบสวนไปให้ ในกรณีเช่นนี้ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขอให้ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานในท้องที่นั้น แต่งตั้งพนักงานส่วนตำบล หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการฝ่ายพลเรือน ที่เห็นสมควรอย่างน้อยสองคนมาร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะทำการสอบสวนมีฐานะเป็นคณะกรรมการสอบสวนตามที่กำหนดในส่วนนี้ และให้นำข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง ข้อ ๔๑ วรรคสอง ข้อ ๔๘ ข้อ ๔๙ ข้อ ๕๐ ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานไปยังนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยเร็ว ถ้านายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้ง

คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้ทำการสอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๕๕ ในกรณีการสอบสวนพาดพิงไปถึงพนักงานส่วนตำบลผู้อื่น ให้คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมกระทำการในเรื่องที่สอบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามรายงาน ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเป็นผู้สอบสวน หรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวน โดยแยกเป็นสำนวนการสอบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนการสอบสวนเดิมรวมในสำนวนการสอบสวนใหม่หรือบันทึกให้ปรากฏว่านำพยานหลักฐานใดจากสำนวนการสอบสวนเดิมมาประกอบการพิจารณาในสำนวนการสอบสวนใหม่ด้วย

ข้อ ๕๖ ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อสอบสวนพนักงานส่วนตำบลผู้ใดในเรื่องที่ผู้นั้นหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตาม ข้อ ๕๖ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าการสอบสวนเรื่องนั้นมีมูลว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนผู้นั้นตามข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดในส่วนนี้ กรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสอบสวนตาม ข้อ ๒๓ จะนำสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตาม ข้อ ๕๖ มาประกอบการพิจารณาได้

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิด หรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหา ถ้าคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๕ ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบด้วย

❖ **ข้อ ๕๘** ในระหว่างสอบสวนแม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จแล้วรายงานสอบสวนและเสนอผลการสอบสวนต่อประชาชนนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตาม ข้อ ๖๓ ข้อ ๖๔ และ ข้อ ๖๖ และให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนส่งเรื่องการสอบสวนทั้งหมดพร้อมความเห็นให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคนใหม่ของผู้กล่าวหา และให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคนใหม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้น โดยถือเอาสำนวนการสอบสวนนั้นเป็นสำนวนการสอบสวนโดยไม่สอบสวนผู้ถูกกล่าวหาและพยานก็ได้ และให้นำความในข้อ ๖๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

❖ **แก้ไขตามมติ ก.อบต.จ.นม. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ ลว ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗**

ข้อ ๕๙ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ประชุมพิจารณาลงมติดังนี้

(๑) ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิดเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามข้อใด และควรได้รับโทษสถานใด

(๒) ผู้ถูกกล่าวหาหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือบกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการตามข้อ ๘๖ หรือไม่ อย่างไร

(๓) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามข้อ ๘๗ หรือไม่ อย่างไร

ข้อ ๖๐ เมื่อได้ประชุมพิจารณาลงมติตามข้อ ๕๙ แล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนทำรายงานการสอบสวน ซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สว. ๖ ทำยหลักเกณฑ์นี้ เสนอต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรรมการสอบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้ง ให้ทำความเข้าใจแย้งแนบไว้กับรายงานการสอบสวน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสอบสวนด้วยรายงานการสอบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวนพยานตามข้อ ๕๑ และ ข้อ ๕๒ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(๓) ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยหรือไม่อย่างไร ถ้าผิดเป็นความผิดกรณีใดตามข้อใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งที่ราชการตาม ข้อ ๘๖ หรือไม่ว่าอย่างไร หรือมีเหตุ อันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการตามข้อ ๘๗ หรือไม่ อย่างไร

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำรายงานการสอบสวนมาแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวน พร้อมทั้งสารบาญต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน และให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ

ข้อ ๖๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้เสนอสำนวนการสอบสวนมาแล้ว ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนตามข้อ ๖๓ ข้อ ๖๔ ข้อ ๖๕ และข้อ ๖๖ แล้วดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด หรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการตาม ข้อ ๘๖ สมควรยุติเรื่อง หรือกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว

(๒) ในกรณีที่จะต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาตามข้อ ๗๐ วรรคสองหรือข้อ ๘๖ หรือข้อ ๘๗ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลดำเนินการโดยไม่ชักช้า และให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาโดยเร็ว

❖ เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จจะออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกมิได้เว้นแต่มีความจำเป็นตามข้อ ๕๖ ข้อ ๖๐ ของมาตรฐานทั่วไปนี้

❖ แก้ไขตามมติ ก.อบต.จ.นม. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ ลว ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗

ข้อ ๖๒ ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๘๖ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่มเติมประการใดให้กำหนดประเด็น พร้อมทั้งส่งเอกสาร ที่เกี่ยวข้องไปให้คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมเพื่อดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติมเห็นเป็นการสมควร จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนคณะใหม่ขึ้น ทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้นำข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งพยานหลักฐานที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมไปให้ผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติม โดยไม่ต้องทำความเห็น

ข้อ ๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๓๓ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ในกรณีเช่นนี้ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

ข้อ ๖๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไป เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสอบสวน มีกรรมการสอบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ วรรคหนึ่ง

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๑ วรรคสอง ข้อ ๔๘ ข้อ ๔๙ ข้อ ๕๐ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๕๓

ในกรณีเช่นนี้ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๖๕ ในกรณีที่ปรากฏว่า คณะกรรมการสอบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา หรือไม่ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกกล่าวหา หรือไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง หรือนัดมาให้ถ้อยคำ หรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๔๕ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้ออกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๕ ด้วย

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสอบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในส่วนนี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๓ ข้อ ๖๔ และข้อ ๖๕ ถ้าการสอบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญ อันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสอบสวนแก้ไข หรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้การสอบสวนตอนนั้นมิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๖๗ การนับระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับวันต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลา ที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้วันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๖๘ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ ใช้บังคับให้ คณะกรรมการสอบ สอนดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการ สอบสวนพิจารณา ต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จส่วนการพิจารณาสั่งการของนายกองค้การบริหาร ส่วน ตำบล หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณีให้ดำเนินการตามที่กำหนดในส่วนนี้

ส่วนที่ ๔

การลงโทษทางวินัย

ข้อ ๖๙ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตามข้อ ๒๓ วรรคสอง ให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒๓ วรรคสาม สั่งลงโทษ ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ในสถานโทษและอัตราโทษ ดังนี้

(๑) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่ เกิน ๕% และเป็นเวลาไม่เกินสามเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกินหนึ่งขั้น

(๒) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่ เกิน ๕% และเป็นเวลาไม่เกินสองเดือน

(๓) หัวหน้าส่วน หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หรือ ตัดเงินเดือนครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕% และเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งเดือน

(๔) หัวหน้างาน สั่งลงโทษภาคทัณฑ์

การสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งให้สั่งลงโทษตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุ อันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้ เฉพาะกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัด เงินเดือน ในกรณีกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บน เป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

ข้อ ๗๐ ภายใต้บังคับวรรคสอง พนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ นาย กองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอัน ควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามข้อ ๒๓ วรรคสี่ หรือนายกองค้การบริหารส่วน ตำบล แล้วแต่กรณี เห็นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษปลด ออก หรือไล่ออก ให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลที่ผู้

ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลดังกล่าวส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณา

การดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการเพื่อพิจารณาทำความเห็น และเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการมีความเห็นเป็นประการใด ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใด ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามข้อนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการตามวรรคสอง ต้องไม่เป็นกรรมการในคณะ กรรมการพนักงานส่วนตำบล หรือคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ โดยให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน

(๒) นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดซึ่งนายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้เสนอจำนวนสองคน

(๓) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย

(ก) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้เสนอจำนวนหนึ่งคน

(ข) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้เสนอจำนวนหนึ่งคน

(ค) ผู้แทนพนักงานส่วนตำบล ซึ่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้เสนอจำนวนหนึ่งคน

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้เสนอจำนวนสามคน ให้บุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองเป็นประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการจำนวนหนึ่งคน

ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแต่งตั้งข้าราชการฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ อนุกรรมการผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบล และอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ถ้าอนุกรรมการผู้แทนองค์การบริหารส่วน

ตำบลและอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่างลง ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลดำเนินการแต่งตั้ง อนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างโดยเร็ว โดยให้นำ (๓) และ (๔) มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้คณะ อนุกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในระหว่างที่ยังมิได้คัดเลือกอนุกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างและยังมีอนุกรรมการเหลืออยู่ เกินกึ่งหนึ่งให้อนุกรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

อนุกรรมการผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อลาออกโดยยื่น หนังสือลาออกต่อประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล หรือพ้นจากการเป็นพนักงานส่วนตำบล หรือพ้นจากการดำรงตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือพ้นจากตำแหน่งนายก องค์การบริหารส่วนตำบลให้นำความในมาตรา ๙ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นมาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระของอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยอนุโลม

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยและการ ให้ออกจากราชการ ให้นำความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๑ การลงโทษพนักงานส่วนตำบลผู้กระทำความผิดวินัย ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสม กับความผิด และมีให้เป็นไปโดยพยาบาท โดยอคติ หรือโดยโทสะจริตหรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด

การลงโทษตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นคำสั่ง และในคำสั่งลงโทษ ให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำความผิด ในกรณีใด ตามข้อใด กรณีมีการลดหย่อนโทษ ให้ระบุไว้ในคำสั่งลงโทษด้วยว่ากรณีความผิดนั้นผู้กระทำความ ผิดควรได้รับโทษระดับใด มีเหตุอันควรลดโทษอย่างไร และเมื่อลดหย่อนแล้วให้รับโทษสถานใด ตลอดจนจรรยา วัตรปฏิบัติในการอุทธรณ์และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งด้วย วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการ ลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๗๒ การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามข้อ ๖๙ ข้อ ๘๑ วรรค สอง หรือวรรคหก ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่การสั่งลงโทษผู้ถูกสั่งพัก ราชการ หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน ในกรณีตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๓ ได้ กำหนดให้สั่งลงโทษย้อนหลังได้ ก็ให้สั่งลงโทษย้อนหลังได้และให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๑ แบบ ลท.๒ หรือแบบ ลท.๓ ทำยหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๗๓ การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๗๐ หรือการสั่งลงโทษปลด ออก หรือไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับจะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๔ ของหมวด ๓ และให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๔ ทำยหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๗๔ การสั่งเพิ่มโทษ หรือลดโทษ เป็นไล่ออก หรือปลดออกจากราชการตามข้อ ๗๐ หรือเป็นโทษไล่ออก หรือปลดออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๕ การสั่งเพิ่มโทษ หรือลดโทษ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือนหรือภาคทัณฑ์ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งลงโทษเดิมใช้บังคับทั้งนี้การสั่งย้อนหลังดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อถึงสิทธิและประโยชน์ที่ผู้ถูกสั่งลงโทษได้รับไปแล้ว

ข้อ ๗๖ การสั่งลดโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ตามข้อ ๗๐ หรือปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ เป็นลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ จะสั่งให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗๗ คำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ตามข้อ ๘๑ วรรคสอง หรือวรรคหก ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๕ หรือแบบ ลท.๖ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๗๘ การสั่งยกโทษ งดโทษ ลดโทษ หรือเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๔ ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๗/๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๗๙ การสั่งยกโทษ งดโทษ ลดโทษ หรือเพิ่มโทษ ผู้อุทธรณ์ ตามข้อ ๑๑๕ และการสั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้ทำคำสั่งดังกล่าวตามแบบ ลท.๗/๒ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๘๐ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ทำเป็นคำสั่งมีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวันเดือนปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงและข้อความที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว

ส่วนที่ ๕

การรายงานการดำเนินการทางวินัย

ข้อ ๘๑ เมื่อผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายตามข้อ ๒๓ วรรคสาม ได้ดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานส่วนตำบลผู้ใดในกรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงและสั่งยุติเรื่องงดโทษ หรือลดโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน แล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวต่อผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้น ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามข้อ ๖๙ และมีตำแหน่งเหนือตามลำดับจนถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) การรายงานของผู้บังคับบัญชาตาม (๑) ให้รายงานพร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งและสำนวนการสอบสวนหรือเอกสารการพิจารณาไปด้วยภายในสามวันทำการนับแต่วันที่สั่ง

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และมีตำแหน่งเหนือผู้ดำเนินการทางวินัยเห็นว่าการยุติเรื่อง การงดโทษหรือการลงโทษ เป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้มีอำนาจสั่งลงโทษ เพิ่มโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น ลดโทษลงเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือน หรือยกโทษให้ถูกต้องหรือเหมาะสมตามควรแก่กรณี ตลอดจนแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งเดิมให้เป็นการถูกต้องและเหมาะสมได้ด้วย และในกรณีที่เห็นว่าควรดำเนินการอย่างไรเพิ่มเติมเพื่อประกอบ การพิจารณาให้ ได้ความจริงและยุติธรรม ก็ให้มีอำนาจดำเนินการหรือสั่งดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ การสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นต้องไม่เกินอำนาจของตนตามข้อ ๖๙ และการเพิ่มอัตราโทษเมื่อรวมกับอัตราโทษเดิมต้องไม่เกินอำนาจนั้นด้วย ถ้าเกินอำนาจของตนก็ให้รายงานผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นตามลำดับจนถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษตามข้อ ๖๙ แก่พนักงานส่วนตำบลผู้ใดไปแล้ว แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง เห็นว่ากรณีนั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจดำเนินการตามข้อ ๒๓ วรรคสี่ และข้อ ๗๐ วรรคสอง

เมื่อได้มีคำสั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ งดโทษ หรือยกโทษ ถ้าเพิ่มโทษเป็นสถานโทษที่หนักขึ้นหรือลดโทษเป็นสถานโทษที่เบาลง หรืองดโทษหรือยกโทษ คำสั่งลงโทษเดิมให้เป็นอันยกเลิก ถ้าลดโทษเป็นอัตราโทษที่เบาลงอัตราโทษส่วนที่เกินก็ให้เป็นอันยกเลิก ในกรณีที่คำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขึ้นเงินเดือนเป็นอันยกเลิก หรืออัตราโทษส่วนที่เกินเป็นอันยกเลิก ให้คืนเงินเดือนที่ได้ตัดหรือลดไปแล้วตามคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกหรืออัตราโทษส่วนที่เกินที่เป็นอันยกเลิกนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษ แต่ถ้าคำสั่งที่เป็นอันยกเลิกเป็นคำสั่งลงโทษหรือลงทัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการในส่วนราชการใดโดยเฉพาะ และผู้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ได้รับโทษหรือทัณฑ์นั้นไปแล้วก็ให้เป็นอันพับไป

เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๓ วรรคสอง และสั่งลงโทษตามข้อ ๖๙ หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง และได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่แล้วให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการตามข้อ ๗๐ วรรคสี่ พิจารณาทำความเห็นแล้วเสนอให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้รับรายงานตามวรรคห้า เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และมีมติเป็นประการใด ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้มีคำสั่งลงโทษตามวรรคหก หรือข้อ ๗๐ หรือมีคำสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๕ หรือข้อ ๘๖ แก่พนักงานส่วนตำบลผู้ใดแล้ว ให้นำรายงานสำเนาคำสั่งดังกล่าวแล้วแต่กรณี จำนวน ๓ ฉบับ และสำนวนการสอบสวนหรือเอกสารการพิจารณา พร้อมทั้งบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริงซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สป.๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ ๑ ชุด ไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่ เพื่อทราบ ภายในสิบวันทำการนับแต่วันที่ออกคำสั่ง

❖ เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๓ วรรคสองและสั่งลงโทษตามข้อ ๖๔ หรือได้รับรายงานตามวรรคหนึ่ง หรือได้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ วรรคสี่ และได้พิจารณาดำเนินการตามหน้าที่แล้ว ให้นำรายงานการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่แล้วให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการตามข้อ ๗๐ วรรคสี่ พิจารณาทำความเห็นแล้วเสนอให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา

❖ แก้ไขตามมติ ก.อบต.จ.นม. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ ลว ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗

ข้อ ๘๒ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้รับรายงานตามข้อ ๘๑ วรรคเจ็ด และได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล รายงานสำเนาคำสั่ง ๓ ฉบับ และบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริงซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สป.๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ ๑ ชุด ไปให้สำนักงานคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว

หมวด ๓

การให้ออกจากราชการ

ส่วนที่ ๑

การออกจากราชการ

ข้อ ๘๓ พนักงานส่วนตำบลออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
- (๓) ลาออกจากราชการและได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามข้อ ๘๔

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามข้อ ๒๘ ข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ ข้อ ๘๗ ข้อ ๘๘ ข้อ ๘๙ หรือข้อ ๙๓ หรือไม่ ผ่านการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือขาดคุณสมบัติทั่วไป หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับ ตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ที่ว่าด้วยเรื่องนั้น

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

การออกจากราชการตามวรรคหนึ่งต้องทำเป็นคำสั่ง เว้นแต่การตายและการพ้นจากตำแหน่ง ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุกรณีผู้มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

การออกคำสั่งเกี่ยวกับการออกจากราชการตามวรรคสอง ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เว้นแต่คำสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง วันออกจาก ราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๔ ของหมวดนี้

การต่อเวลาราชการให้พนักงานส่วนตำบลที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ข้อ ๘๔ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการตามข้อนี้ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ออกคำสั่งให้ออกจากราชการ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ในกรณีที่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และให้หาลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ ถัดจากวันครบกำหนด เวลาที่ยับยั้ง

นายกองค้การบริหารส่วนตำบล จะยับยั้งการอนุญาตตามวรรคสอง โดยเหตุเนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการทางวินัยมิได้ กรณีที่สงสัยว่าพนักงานส่วนตำบลซึ่งขอลาออกจากราชการ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลตั้งเรื่องกล่าวหาผู้นั้นเป็นหนังสือไว้

ในวันก่อนที่จะมีคำสั่งอนุญาตให้ผู้นั้นลาออกจากราชการเพื่อจะได้ดำเนินการทางวินัยต่อไป ตามข้อ ๒๗ ถ้า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองให้การลาออกนั้นมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบล และให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการลาออก การพิจารณาอนุญาตให้ลาออกและการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคห้า ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้

ข้อ ๘๕ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีอำนาจสั่งให้พนักงานส่วนตำบลออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นได้ในกรณีที่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ แต่ในการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุรับราชการนั้นจะต้องมีกรณีตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลกำหนดด้วย และการสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน นอกจากให้ทำได้ในกรณีที่กำหนดไว้ในข้ออื่นตามหลักเกณฑ์นี้ และกรณีที่กฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดให้ผู้ถูกสั่งให้ออกมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนแล้ว ให้ทำได้ในกรณีต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ ถ้านายกองค้การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้สั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากราชการได้

(๒) เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดสมัครไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๓) เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดไม่มีสัญชาติไทย ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง เป็นบุคคลล้มละลาย ทุพสภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรค ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นสำหรับพนักงานส่วนตำบล ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล สั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๔) เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหา หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นผู้ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ากรณีมีมูล ก็ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และให้นำข้อ ๘๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติเห็นชอบว่าผู้นั้นเป็นผู้ไม่เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ ก็ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากราชการ

(๕) เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้ ให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบล โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการได้ โดยให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบลพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นเป็นหลัก และให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๕.๑) การพิจารณาผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในสังกัด ให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบลหรือร่วมกับคณะกรรมการบริหารและพนักงานส่วนตำบลในสังกัด เพื่อกำหนดเป้าหมายหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของการปฏิบัติงานที่ทางราชการพึงประสงค์ และประกาศให้พนักงานส่วนตำบลในสังกัดได้ทราบโดยทั่วกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือน ก่อนการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในสังกัด โดยการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานดังกล่าวต้องมีมาตรฐานอย่างน้อย ๓ ด้าน ดังนี้

(๕.๑.๑) ด้านคุณภาพ ต้องกำหนดผลงานที่ต้องการหรือต้องปฏิบัติว่ามีงานอะไรบ้างต้องการให้เกิดผลสำเร็จอะไรจากการทำงานนั้น หรือต้องการให้เกิดผลงานอะไรและอย่างไร

(๕.๑.๒) ด้านปริมาณ ต้องกำหนดปริมาณของผลผลิต หรือกิจกรรม และระบุผลลัพธ์ของงานไว้ด้วย

(๕.๑.๓) ด้านเวลา ต้องกำหนดระยะเวลาการทำงานว่าจะใช้เวลาเท่าใด

(๕.๒) ในการประเมินให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยกรรมการบริหาร พนักงานส่วนตำบล และ ปลัดอำเภอหรือข้าราชการที่นายอำเภอมอบหมาย จำนวนเท่า ๆ กัน เพื่อดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานและเสนอแนะความคิดเห็นต่อประธานกรรม การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวประเมินผลการปฏิบัติงานตามวิธีการดังนี้

(๕.๒.๑) จัดให้มีเครื่องมือพื้นฐานช่วยในการประเมิน ได้แก่

(ก) หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง โดยระบุให้ชัดเจนถึงงานหลักที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ รับผิดชอบปฏิบัติอยู่

(ข) มาตรฐานการปฏิบัติงานเป้าหมายของงานหรือตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน

(ค) แบบบันทึกการปฏิบัติงาน โดยให้พนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้รับการประเมินเป็นผู้บันทึกผลการปฏิบัติงานของตนไว้ทุกวันทำการ โดยทุกสิ้นเดือนให้คณะกรรมการรวบรวมและเก็บผลการปฏิบัติ งานของพนักงานส่วนตำบลแต่ละคนไว้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการประเมินและชี้แจงผู้อื่น

(๕.๒.๒) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานทุกสิ้นเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายนและเดือนธันวาคม

(๕.๒.๓) เมื่อคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละช่วงเวลาตาม (๕.๒.๒) แล้วให้รายงานนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลท้ายหมวดนี้

(๕.๓) พนักงานส่วนตำบลผู้ใดซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ามีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าเป้าหมายหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม (๕.๑) และไม่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนติดต่อกันตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งผลการประเมิน หรือ ผลการพิจารณาพร้อมเหตุผลและกำหนดให้ผู้นั้นพัฒนาหรือปรับปรุงตนเอง ภายในระยะเวลาสามเดือนแต่ไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ได้แจ้งผลการประเมินหรือผลการพิจารณา ให้ทราบโดยให้ลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน

(๕.๔) ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควรให้แต่งตั้งพนักงานส่วนตำบลตาม (๕.๓) ให้ดำรงตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกันกับที่พนักงานส่วนตำบลผู้นั้น มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งซึ่งอาจคาดหมายได้ว่า จะทำให้ผู้นั้นปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

(๕.๕) ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ประเมินผลการปฏิบัติงานตาม (๕.๒) แล้วเห็นว่าพนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าเป้าหมายหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม (๕.๑) แต่ไม่เข้ากรณีตาม (๕.๓) ถ้านายกองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควรให้พัฒนาหรือปรับปรุงตนเองเพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลแล้ว นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจพิจารณาดำเนินการตาม (๕.๓) และ (๕.๔) ได้

(๕.๖) เมื่อได้ดำเนินการตาม (๕.๓) หรือ (๕.๔) หรือ (๕.๕) แล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการตามที่กำหนดใน (๕.๒) จำนวนสองครั้ง ครั้งแรกให้ประเมินเมื่อครบกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนดให้พัฒนาหรือปรับปรุงตนเอง และครั้งที่สองให้ประเมินเมื่อครบกำหนดสามเดือนนับจากการประเมินครั้งแรก พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีผลการประเมินครั้งที่สอง ต่ำกว่าเป้าหมายหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานตาม (๕.๑) ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำความเห็นเสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ผู้นั้นออกจากราชการต่อไป

ข้อ ๘๖ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับ

ตำแหน่งหน้าที่ราชการ และนายองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ากรณีมีมูล ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๒๓ วรรคเจ็ด ข้อ ๒๖ และข้อ ๗๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติประการใด ก็ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบล สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามข้อ ๒๓ ในเรื่องที่จะต้องทำการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ ได้สอบสวนไว้แล้ว นายองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งจะใช้สำนวนการสอบสวนนั้นพิจารณาดำเนินการโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเห็นชอบให้ผู้นั้นออกจากราชการ ก็ให้ประธานกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุสุดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

การสอบสวนพิจารณา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนที่ ๓ ของหมวด ๒

พนักงานส่วนตำบลผู้ใดหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการบกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการและนายองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการในกรณีดังต่อไปนี้ถือเป็นการที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งจะดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยไม่สอบสวนก็ได้

(๑) กระทำหรือละเว้นกระทำการใดจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิดแต่ให้การกำหนดโทษหรือกำหนดโทษแต่ให้การลงโทษไว้ และนายองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษานั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้ว

(๒) มีกรณีหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือต่อคณะกรรมการสอบสวนตามหลักเกณฑ์นี้และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

ข้อ ๘๗ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ และคณะกรรมการสอบสวนหรือนายองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่ากรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะฟังลงโทษตามข้อ ๗๐ วรรคหนึ่ง ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการและควรให้ออกจากราชการ ก็ให้นายองค์การบริหารส่วนตำบลส่งความเห็นให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา แล้วให้

คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะอนุ กรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ตามข้อ ๗๐ พิจารณาเมื่อมีความเห็นเป็นประการใดให้เสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา ถ้าคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติประการใดให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติให้ผู้นั้นออกจากราชการเพราะมีมลทินหรือมัวหมอง

ในกรณีที่ถูกลบชื่อออก ก็ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๘๘ เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและมีได้มีการรองลงอาญาในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก นายกองคการบริหารส่วนตำบลจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อน

ข้อ ๘๙ เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายเกี่ยวกับการรับราชการทหาร ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง และต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการตามข้ออื่นอยู่ก่อนไปรับราชการทหาร ก็ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกตามวรรคหนึ่งเป็นให้ออกจากราชการตามข้ออื่นแล้ว ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามข้ออื่นนั้นได้

ข้อ ๙๐ ในกรณีที่นายกองคการบริหารส่วนตำบล ได้รับรายงานตามข้อ ๘๑ วรรคหนึ่งเห็นว่าสมควรให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดออกจากราชการตามข้อ ๘๕ (๔) หรือ ข้อ ๘๖ ก็ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบล ดำเนินการตามข้อ ๘๕ (๔) หรือ ข้อ ๘๖

ในกรณีที่จะต้องสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการกลับเข้ารับราชการ ให้นำข้อ ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลได้สั่งให้พนักงานส่วนตำบลกลับเข้ารับราชการแล้วให้รายงานไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลซึ่งผู้ถูกดำเนินการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการสังกัดอยู่เพื่อทราบ

ข้อ ๙๑ เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลเห็นสมควรให้พนักงานส่วนตำบลออกจากราชการในเรื่องใด หรือไม่ผ่านการประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ถ้าคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม หรือเพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลให้้องค้การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติการตามหลักเกณฑ์นี้ โดยถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรมก็ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแจ้งให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งประเด็น หรือข้อสำคัญไปให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งไว้เดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ข้อ ๙๒ พนักงานส่วนตำบลซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นผู้ใดมีกรณีี่สมควรให้ออกจากงานหรือออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นนั้น อยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นมีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเกี่ยวกับเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของทางผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จแล้วส่งเรื่องให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นพิจารณาดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้วแต่กรณีโดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งให้ออกจากราชการ ให้ปรับบทกรณีให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่น หรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๙๓ การสั่งให้พนักงานส่วนตำบลพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาตามข้อ ๒๘ ระยะเวลาให้พักราชการและให้ออกจากราชการไว้ก่อน และการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๙๔ เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอันไม่หน้าไว้วางใจและผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการมิได้รับเป็นทนายแก้ต่างให้ และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) ผู้นั้นมีพฤติกรรมที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุก เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

(๔) ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนและต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๙๕ การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา เว้นแต่กรณีที่ถูกสั่งพักได้ร้องทุกข์และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะสั่งพักราชการ ก็ให้มีมติให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้

ข้อ ๙๖ ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลผู้มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ที่ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือผู้ถูกฟ้องนั้นพนักงานอัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ก็ให้สั่งพักราชการในสำนวนหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย

ข้อ ๙๗ การสั่งพักราชการ ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญาหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการในเรื่องนั้น ให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุมขัง หรือต้องจำคุก

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้วถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักรั้งตั้งแต่วันให้พักราชการตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

ข้อ ๙๘ คำสั่งพักราชการต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพัก ตลอดจนกรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการเมื่อได้มีคำสั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใด พักราชการแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบ พร้อมทั้งส่งสำเนาคำสั่งให้ด้วยโดยพลัน ในกรณีที่ไม้อาจแจ้งให้ผู้นั้นทราบได้ หรือผู้นั้นไม่ยอมรับทราบคำสั่ง ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการที่ผู้นั้นรับราชการอยู่และมีหนังสือแจ้งพร้อมกับส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้นั้น ณ ที่อยู่ของผู้นั้นซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้อำนาจการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำสั่งพักราชการแล้ว

ข้อ ๙๙ เมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการตามข้อ ๙๘ และนายกององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่าการสอบสวนพิจารณา หรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว นายกององค์การบริหารส่วนตำบลโดยความเห็นชอบจากคณะ กรรมการพนักงานส่วนตำบลจะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

ให้นำข้อ ๙๕ ข้อ ๙๖ และข้อ ๙๘ มาใช้บังคับแก่การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๐ เมื่อได้สั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดพักราชการไว้แล้ว นายกององค์การบริหารส่วนตำบล จะพิจารณาตามข้อ ๙๙ และสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อน

ข้อ ๑๐๑ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใด ให้นำข้อ ๙๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่สำหรับการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีตามข้อ ๑๐๐ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๑๐๒ เมื่อได้สั่งให้พนักงานส่วนตำบลผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณา ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้สั่งลงโทษให้เป็นไปตามข้อ ๗๐ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตาม

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยการสั่งดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อนแล้วดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี

(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยการสั่งดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลก่อนแล้วดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ ในกรณีที่จะสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน การสั่งลงโทษดังกล่าวให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันสุดท้ายก่อนวันพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นแต่ไม่อาจสั่งให้กลับเข้ารับราชการได้เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี และมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญแล้วให้นำ (๔) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๖) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๖๙ หรือข้อ ๑๗๓ แล้วแต่กรณี แล้วให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ แล้วให้นำ (๔) วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๗) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการ ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการตาม (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี

(๘) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นมิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการได้เนื่องจากมี

อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่อง

(๙) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมิได้กระทำผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ไม่อาจสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการได้ เนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และสิ้นปีงบประมาณที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์นั้นแล้ว ก็ให้สั่งยุติเรื่อง และมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้ผู้นั้นเป็นผู้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

(๑๐) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายกองคํารบริหารส่วนตำบลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุนั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการ

ข้อ ๑๐๓ การออกคำสั่งพักราชการ คำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือคำสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือกลับเข้ารับราชการให้มีสาระสำคัญตามแบบ พอก.๑ พอก.๒ พอก.๓ หรือ พอก.๔ แล้วแต่กรณี ท้ายหลักเกณฑ์นี้

ส่วนที่ ๓

การลาออกจากราชการ

ข้อ ๑๐๔ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการตามข้อ ๘๔ ให้ยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองคํารบริหารส่วนตำบล ตามแบบ ลก.๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

การยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการ นอกจากกรณีลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งตามข้อ ๘๔ วรรคห้า ให้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ผู้ขอลาออกจะขอถอนหนังสือขอลาออกก่อนที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบการลาออกเสร็จสิ้นก็ได้ เว้นแต่การลาออกนั้นมีผลตามข้อ ๘๔ วรรคสองหรือวรรคสี่แล้ว โดยทำเป็นหนังสือตามแบบ ลก.๒ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ ยื่นต่อนายกองคํารบริหารส่วนตำบล

ในกรณีนายกองคํารบริหารส่วนตำบลเห็นว่ามิได้เหตุผลความจำเป็นเป็นพิเศษนายกองคํารบริหารส่วนตำบลจะอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนวันขอลาออกให้ผู้ที่ประสงค์จะลาออกจากราชการยื่นหนังสือขอลาออกล่วงหน้าน้อยกว่า ๓๐ วัน ก็ได้

หนังสือขอลาออกจากราชการที่ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากนายกองคํารบริหารส่วนตำบล หรือที่มิได้ระบุวันขอลาออก ให้ถือวันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นเป็นวันขอลาออก

ข้อ ๑๐๕ เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ให้บันทึกวันยื่นหนังสือขอลาออกนั้นไว้เป็นหลักฐาน และให้ตรวจสอบว่าหนังสือขอลาออกดังกล่าวได้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หรือไม่ พร้อมทั้งพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือขอลาออก

ข้อ ๑๐๖ เมื่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสือขอลาออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลผู้ใดแล้ว ถ้าเป็นหนังสือขอลาออกจากราชการที่ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หรือที่มีได้ระบุวันขอลาออก ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล พิจารณาว่าควรอนุญาตให้ผู้ยื่นลาออกจากราชการหรือจะสั่งยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกโดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่าควรอนุญาตให้ลาออกจากราชการได้ ให้เสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ผู้ยื่นออกจากราชการ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเห็นชอบแล้วให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล มีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณอักษรตามแบบ ลก.๓ ท้ายหลักเกณฑ์นี้ ให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออก แล้วแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออกด้วย

(๒) ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลพิจารณาเห็นว่าควรยับยั้งการอนุญาตให้ลาออก เนื่องจากจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกเป็นลายลักษณอักษรให้เสร็จสิ้นก่อนวันขอลาออก แล้วแจ้งคำสั่งดังกล่าวพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบก่อนวันขอลาออกด้วย ทั้งนี้ การยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกให้สั่งยับยั้งได้เพียงครั้งเดียวและจะขยายอีกไม่ได้

ในกรณีเป็นหนังสือขอลาออกจากราชการที่ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อประธานกรรม การบริหารองค้การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสือขอลาออกดังกล่าวแล้ว ให้มีคำสั่งเป็นลายลักษณอักษรภายใน ๓ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือขอลาออกว่าจะอนุญาตให้ยื่นล่วงหน้าก่อนวันขอลาออกน้อยกว่า ๓๐ วันตามที่ผู้ขอลาออกได้ยื่นไว้ หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าวันขอลาออกในกรณี ดังกล่าวคือ วันที่ระบุไว้ใน

หนังสือขอลาออก หรือวันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นหนังสือขอลาออกแล้วให้พิจารณาดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีที่ผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการไปโดยผลตามข้อ ๘๔ วรรคสอง และวรรคสี่ เนื่องจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบล มิได้มีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกและมีได้คำสั่งยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกก่อนวันขอลาออก หรือเนื่องจากครบกำหนดเวลายับยั้งการอนุญาตให้ลาออก ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลมีหนังสือแจ้งวันออกจากราชการให้ผู้ขอลาออกทราบภายใน ๑๕ วัน

นับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และแจ้งให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลและคณะกรรมการ กลางพนักงานส่วนตำบลทราบด้วย

ข้อ ๑๐๘ การยื่นหนังสือขอลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อสมัคร รับเลือกตั้งตามข้อ ๘๔ วรรคห้า ให้ยื่นต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างช้าภายในวันที่ขอลาออกและให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอหนังสือขอลาออกนั้นต่อคณะกรรมการพนักงาน ส่วนตำบลภายใน ๓ วันทำการ

เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลให้ความเห็นชอบการลาออกตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกจากราชการได้ตั้งแต่วันที่ขอลาออก

ส่วนที่ ๔

วันออกจากราชการ

ข้อ ๑๐๙ การออกจากราชการของพนักงานส่วนตำบลตามข้อ ๘๓(๔) และ (๕) จะออกจากราชการตั้งแต่วันที่ใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๑๑๐ การสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ ข้อ ๘๗ ข้อ ๘๘ ข้อ ๘๙ ข้อ ๙๑ หรือข้อ ๗๐ หรือการสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติราชการหรือขาดคุณสมบัติ ทัวไปหรือคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้ง ห้ามมิให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่งเว้นแต่

(๑) การสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๘ โดยปกติให้สั่งออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุก โดยคำสั่งของศาล หรือโดยคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๙ ให้สั่งให้ออกตั้งแต่วันไปรับราชการทหารตาม กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือ เปลี่ยนแปลงคำสั่งให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๕ ข้อ ๘๖ ข้อ ๘๗ ข้อ ๘๘ ข้อ ๘๙ ข้อ ๙๑ หรือข้อ ๗๐ หรือ การสั่งให้ออกจากราชการเนื่องจากไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติราชการหรือขาดคุณสมบัติทัวไปหรือ คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบรรจุและ แต่งตั้ง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๔) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งให้ออกย้อนหลังไปถึง วันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิ โดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งให้ออกนั้น

ข้อ ๑๑๑ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อ ๒๘ จะสั่งให้ออกตั้งแต่วันใดให้เป็นไปตามที่กำหนด ในข้อ ๑๐๑

ข้อ ๑๑๒ การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ห้ามมิให้สั่งปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ได้มีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเมื่อจะสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันพักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำผิดวินัยโดยละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยปกติให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกตั้งแต่วันต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด หรือวันถูกคุมขังติดต่อกันจนถึงวันต้องคำพิพากษาถึงที่สุด แล้วแต่กรณี

(๔) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้องก็ให้สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นอันมิใช่เป็นการลงโทษทางวินัยไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม

(๖) การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้ออกจากราชการโดยถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการในกรณีอื่นหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปก่อนแล้ว ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น

(๗) การสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นไปก่อนแล้ว ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๘) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งปลดออกหรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้สั่งปลดออกหรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น

หมวด ๔

สิทธิการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์

ส่วนที่ ๑

สิทธิการอุทธรณ์

ข้อ ๑๑๓ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นี้ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในหมวดนี้

การพิจารณาอุทธรณ์ให้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์แต่หากมีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ขยายระยะเวลาได้อีกสองครั้ง ๆ ละไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ข้อ ๑๑๔ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาทำความเข้าใจ โดยเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์มีความเห็นเป็นประการใด ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใด ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น แล้วแจ้งผู้อุทธรณ์ และรายงานคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย การให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง และเพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสม โดยการรายงานดังกล่าวให้สรุปประวัติและข้อเท็จจริงซึ่งมีสาระสำคัญตามแบบ สป. ๑ ท้ายหลักเกณฑ์นี้

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้นำข้อ ๗๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้

ข้อ ๑๑๕ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ตามข้อ ๑๑๔ พิจารณาทำความเข้าใจ โดยเมื่อคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์มีความเห็นเป็นประการใด ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณา และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติประการใดแล้วให้ประธานกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติตามวรรคหนึ่ง หากผู้อุทธรณ์เห็นว่ามติดังกล่าวขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ หรือมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ให้มีสิทธิร้องต่อคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ในกรณีที่สั่งให้ผู้อุทธรณ์กลับเข้ารับราชการ ให้นำข้อ ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑๖ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีอำนาจตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๑ และตามข้อ ๙๑

ข้อ ๑๑๗ พนักงานส่วนตำบลซึ่งโอนมาจากพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นผู้ใดถูกสั่งลงโทษทางวินัยอยู่ก่อนวันโอนมาบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบลและผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่น ก็ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๓ ได้ แต่ถ้าผู้นั้นได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นหรือข้าราชการตามกฎหมายอื่นที่โอนมาไว้แล้ว และในวันที่ผู้นั้นได้โอนมาบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบล การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเป็นผู้พิจารณาอุทธรณ์

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์วิธีการอุทธรณ์และการคัดค้าน

ข้อ ๑๑๘ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๑๑๙ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ให้ผู้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริง และเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อ และที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่น หรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลโดยตรง ภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่น หรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๑๒๐ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจ หรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน หรือของผู้สอบสวนได้ ส่วนการขอตรวจ หรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคลพยานหลักฐานอื่นหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษตามข้อ ๒๓ วรรคสาม หรือประธานกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ส่งลงโทษที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวิสัยของพนักงานส่วนตำบลตลอดจนเหตุผล และความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป

ข้อ ๑๒๑ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาอุทธรณ์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้อุทธรณ์
- (๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้กล่าวหา หรือผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาอุทธรณ์นั้นต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุ หรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่งอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้นั้น จะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้าอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี มิได้ขอถอนตัวให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นทราบ และมีให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่า การให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๒๒ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันทราบคำสั่ง ถ้าผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบ กับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ แล้วทำ

บันทึกลง วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบคำสั่ง ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมา เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่า ผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าว หรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษได้ทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๑๒๓ การอุทธรณ์ให้ทำหนังสืออุทธรณ์ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัด

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นดำเนินการตามข้อ ๑๒๗

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือ ประทับตรารับหนังสือและลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐาน ในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าว เป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่น หรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

การร้องต่อคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบลตามข้อ ๑๑๕ วรรคสองให้ทำหนังสือถึงประธานกรรมการ กลางพนักงานส่วนตำบล หรือเลขาธิการคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ และยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล

ข้อ ๑๒๔ อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องในสาระสำคัญตามข้อ ๑๑๙ และข้อ ๑๒๓ และยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๑๓

ในกรณีที่ปัญหาว่าอุทธรณ์รายใด เป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาแล้วเสนอความเห็นให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติไม่รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แจ้งมตินั้นให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และเมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลมีมติเป็นประการใดแล้ว ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล มีมติให้รับอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไว้พิจารณา ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์พิจารณาและทำความเห็นเสนอคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อมีมติต่อไป

ข้อ ๑๒๕ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ทำความเห็น หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้ว การพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๒๖ ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดนั้น

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น หลังจากที่ไต่สวนอุทธรณ์ไว้แล้ว และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเจ้าสังกัดเดิมยังมีได้มีมติตามข้อ ๑๓๐ ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ และเอกสารหลัก ฐานตาม ข้อ ๑๒๙ ไปให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดนั้น เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไป

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ได้โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอื่น หลังจากที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเจ้าสังกัดเดิมได้มีมติตามข้อ ๑๓๐ แล้ว แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสังกัดเดิม ยังมีได้สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งมติที่ได้มีไปแล้ว และรายงานการประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลไปให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาคนใหม่เป็นผู้สั่งหรือปฏิบัติตามข้อ ๑๓๒

ข้อ ๑๒๗ ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสืออุทธรณ์ที่ไต่สวนหรือส่งตามข้อ ๑๒๓ วรรคสอง ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จัดส่งหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าวพร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษของผู้อุทธรณ์ สำนวนการสืบสวน หรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ ๒๐ และสำนวนการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๓ พร้อมทั้งคำชี้แจงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้สั่งลงโทษแล้วแต่กรณี (ถ้ามี) ไปยังประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่ผู้อุทธรณ์ได้ออนไปสังกัดได้รับหนังสืออุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งหนังสืออุทธรณ์ไปยังประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลภายในสามวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๑๒๘ การนับระยะเวลาตามหมวดนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสุดสิ้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ส่วนที่ ๓

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน

ข้อ ๑๒๙ การพิจารณาอุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๔ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาจากสำนวนการสืบสวน หรือการพิจารณาในเบื้องต้นตามข้อ ๒๐ และ สำนวนการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๓ และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัทหรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัทข้าราชการ หรือ บุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หากคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่สั่งลงโทษ หรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานส่วนตำบลหรือกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลที่สั่งลงโทษ หรือเพิ่มโทษ หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้าคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีมติแจ้งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลดำเนินการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น

ข้อ ๑๓๐ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามข้อ ๑๑๔ แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้อง และเหมาะสมกับความผิดแล้ว ให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรได้รับโทษเบาลง ให้มีมติให้ลดโทษเป็นสถานโทษ หรืออัตราโทษที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อย และมีเหตุอันควรงดโทษ ให้มีมติให้สั่งงดโทษ โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง และเห็นว่าการกระทำของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัยหรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความให้เป็นการถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๒๓ วรรคสี่

ในกรณีที่เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดใน ส่วนที่ ๒ ของหมวด ๒ หรือเห็นว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการดำเนินการทางวินัยตามข้อ ๒๓ และ ส่วนที่ ๓ ของหมวด ๒ แล้ว ให้มีมติให้เพิ่มโทษเป็นปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามข้อ ๗๐ หรือปลดออก หรือไล่ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับแล้วแต่กรณี

(๘) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม โดยเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีกรณีที่เหมาะสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการตามข้อ ๘๕ (๔) ข้อ ๘๖ หรือข้อ ๘๗ ให้นำ (๗) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๙) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) หรือ (๘) มิได้ และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (๗) มิได้ด้วย

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกัน และ เป็นความผิดในเรื่องเดียวกันโดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่ง ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ แม้ผู้ถูกลงโทษคนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษให้มีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๑๓๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๓๐ (๗) หรือ (๘) เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เพื่อพิจารณามีมติตามข้อ ๑๓๐ ต่อไป

ข้อ ๑๓๒ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ได้มีมติตามข้อ ๑๓๐ แล้ว ให้นายกองค การบริหารส่วนตำบลที่ผู้อุทธรณ์สังกัดสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น จะให้มีการรับรองรายงานการประชุมก่อนก็ได้ และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้วให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๓๓ ในกรณีที่นายกองคการบริหารส่วนตำบล สั่งตามข้อ ๑๓๒ แล้ว ผู้อุทธรณ์ จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีผู้อุทธรณ์เห็นว่า คำสั่งของนายกองคการบริหารส่วนตำบลที่สั่งตามมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป ผู้อุทธรณ์อาจใช้สิทธิตามข้อ ๑๑๕ วรรคสองได้

ส่วนที่ ๔

การพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไล่ออก ปลดออกจากราชการ

ข้อ ๑๓๔ การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามข้อ ๑๑๕ ให้นำข้อ ๑๒๙ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ข้อ ๑๓๐ และข้อ ๑๓๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓๕ กรณีที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งตามข้อ ๑๓๔ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้

ในกรณีผู้อุทธรณ์เห็นว่าคำสั่งของนายกองคการบริหารส่วนตำบลที่สั่งตามมติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป ผู้อุทธรณ์อาจใช้สิทธิตามข้อ ๑๑๕ วรรคสองได้

หมวด ๕
สิทธิการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ส่วนที่ ๑
สิทธิการร้องทุกข์

ข้อ ๑๓๖ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดถูกลี้ภัยให้ออกจากราชการตามหมวด ๓ ด้วยเหตุใดๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในส่วนที่ ๒ ของหมวดนี้

ข้อ ๑๓๗ ภายใต้บังคับข้อ ๑๓๖ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตน โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับ บัญชาต่อตนในกรณีตามที่กำหนดในหมวดนี้ ผู้นั้นอาจปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุ หรืออาจร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดในส่วนที่ ๓ หรือส่วนที่ ๔ ของหมวดนี้

เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้ ทั้งนี้ เว้นแต่กรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์ตามหมวด ๔ ซึ่งต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ตามที่กำหนด

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ส่วนที่ ๒
การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์คำสั่งให้ออกจากราชการ

ข้อ ๑๓๘ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดถูกลี้ภัยให้ออกจากราชการตามหมวด ๓ ด้วยเหตุใดๆ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่งให้ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง และให้นำข้อ ๑๑๓ วรรคสอง ข้อ ๑๑๕ และข้อ ๑๑๖ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในส่วนที่ ๒ และส่วนที่ ๔ ของหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ ๑๓๙ การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายตามข้อ ๑๓๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๑๔๐ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บังคับบัญชา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เมื่อมีกรณีเป็นปัญหาขึ้นระหว่างกันควรจะได้ปรึกษาหารือทำความเข้าใจ ฉะนั้น เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายและแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาส และรับฟัง หรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นต้น

ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้ว ไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๑๔๑ การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามข้อนี้ ให้นำข้อ ๑๑๕ และข้อ ๑๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔๑ การร้องทุกข์ ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้ และ ให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือภายในสามสิบวัน นับแต่วันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๔๒ หนังสือร้องทุกข์ต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริง และปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร และความประสงค์ของการร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจา ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณีให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ ๑๔๓ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์
- (๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดากับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริง ที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าผู้ถูกคัดค้านผู้นั้น มิได้ขอถอนตัวให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ และร้องทุกข์หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือ ให้แจ้งผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นทราบ และมีให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าทำให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริง และเป็นธรรม จะอนุญาตให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๔๔ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาเรื่องร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกส่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ ถ้าผู้ถูกส่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกส่งทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกส่งแล้วทำบันทึกลง วัน เดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้ง พร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกส่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกส่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกส่งซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับ เพื่อให้ผู้ถูกส่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกส่งลงลายมือชื่อ และวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งส่งคืนกลับมา เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวัน นับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกส่งได้รับเอกสารดังกล่าว หรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกส่งลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกส่งได้ทราบคำสั่งแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่า ผู้ร้องทุกข์รับทราบ หรือควรได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อผู้ร้องทุกข์ โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าว เป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๔๕ การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัดนั้นผู้ร้องทุกข์จะยื่น หรือส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการตามข้อ ๑๔๗ วรรคสอง

ในกรณีที่ผู้ยื่นหนังสือร้องทุกข์มาเอง ให้ผู้รับหนังสือออกไปรับหนังสือประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือว่าวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือว่าวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกไปรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี จะเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ ๑๔๖ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณีเมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นให้เป็นอันระงับ

ข้อ ๑๔๗ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ มีหนังสือแจ้ง พร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์นั้น ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือ

ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ไต่ยื่น หรือส่งตามข้อ ๑๔๕
วรรคสอง ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนั้นส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่
เกี่ยวข้องต่อไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ
ร้องทุกข์

ข้อ ๑๔๘ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ และ
คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาจากเรื่องราวการปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ ของ
ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ และในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสาร และหลักฐาน
ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน
บริษัท หรือบุคคลใด ๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน
บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หากคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้อง
ทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจา ไม่จำเป็นแก่
การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็น
เหตุแห่งการร้องทุกข์ทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ให้มาแถลง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้
พนักงานส่วนตำบลหรือกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้
ด้วยวาจา ต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลง
แก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือ ผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจา
ของผู้ร้องทุกข์ได้

ข้อ ๑๔๙ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้
แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐานตามข้อ ๑๔๗ แต่ถ้ามี
ความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกิน
สามสิบวัน และให้บันทึกแสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วการพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณากำหนด
มาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว และบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการประชุม
ด้วย และให้ส่งสำเนารายงานการประชุมดังกล่าวไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลภายในห้า
วันนับแต่วันที่ครบกำหนดขยายเวลาตามวรรคหนึ่ง เพื่อที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจะได้ให้
ข้อคิดเห็นหรือให้คำปรึกษาให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๐ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๑๔๐ วรรคสองแล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้อง ตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นไม่ ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไข โดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น หรือ ให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้อง ตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไข หรือ ให้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามกฎหมาย

(๔) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นใด เพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และ มี ความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การพิจารณามีมติตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัย ไว้ในรายงานการ ประชุมด้วย

ข้อ ๑๔๑ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ได้มีมติตามข้อ ๑๔๐ แล้วให้นายกองคํการ บริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ทำได้ ในกรณีที่มีเหตุผลความ จำเป็นจะให้มีการรับรองรายงานการประชุมเสียก่อนก็ได้ และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าว แล้วให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๔๒ การนี้ระยะเวลาตามหมวดนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้น ให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลา นั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสุดท้าย ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้ นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่ เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

ข้อ ๑๔๓ ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาไว้แล้ว ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์นั้นยังไม่แล้วเสร็จ ให้ ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อพิจารณามีมติต่อไป

ส่วนที่ ๔

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ขอแก้ไขความคับข้องใจ

ข้อ ๑๔๔ การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ในกรณีที่พนักงานส่วนตำบลมีความคับ ข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนตามข้อ ๑๓๗ ให้เป็นไปตามกรณีและหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในส่วนนี้

ข้อ ๑๕๕ พนักงานส่วนตำบลซึ่งมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาอาจร้องทุกข์ ได้ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตน ดังนี้

(๑) บริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๒) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ หรือ

(๓) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

ข้อ ๑๕๖ เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อตนในกรณีที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑๕๕ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชานั้นจะร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจก็ได้ ทั้งนี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๕๗ ในกรณีที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีความคับข้องใจได้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ ให้ผู้บังคับบัญชาจัดให้มีการปรึกษาหารือหรือแก้ไขความคับข้องใจนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการร้องทุกข์

ถ้าผู้บังคับบัญชามีได้ดำเนินการใดๆ หรือดำเนินการแล้วแต่ไม่เป็นที่พอใจ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอาจร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลต่อไปได้อีก ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาสิบห้าวันตามวรรคหนึ่ง การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งให้นำข้อ ๑๑๕ และข้อ ๑๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕๘ การร้องทุกข์ขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจจะต้องร้องทุกข์ด้วยตนเอง

การร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจจะกระทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้คำร้องทุกข์ในกรณีที่ร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ และตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์และต้องมีสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนทำให้เกิดความคับข้องใจอย่างไร และความประสงค์ของการร้องทุกข์

ถ้าผู้ร้องทุกข์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี ให้แจ้งไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือจะเป็นหนังสือต่างหากก็ได้แต่ต้องยื่นหรือส่งก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณีเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ โดยยื่นหนังสือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ ๑๕๙ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาร้องทุกข์

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถือวันที่ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ ถ้าผู้ถูกสั่งไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งแล้วทำบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้งและลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกสั่งได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวัน เดือน ปี ที่รับทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับทราบคำสั่งแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ได้มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๑๖๐ การร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ตามข้อ ๑๕๗ วรรคสอง ให้ทำหนังสือร้องทุกข์ถึงประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ โดยออกนามจังหวัด และยื่นที่ศาลากลางจังหวัดนั้น

ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับผ่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาก็ได้ และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นดำเนินการตามข้อ ๑๖๕ วรรคสอง

ข้อ ๑๖๑ ในกรณีที่ผู้ทำหนังสือร้องทุกข์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือร้องทุกข์ออกใบรับหนังสือประทับตรารับหนังสือ และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณและให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ในกรณีที่ส่งหนังสือร้องทุกข์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่งหรือวันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ซองหนังสือเป็นวันยื่นหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๑๖๒ เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลแล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล

ข้อ ๑๖๓ ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่ประสงค์จะให้มีการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ต่อไป จะขอถอนเรื่องร้องทุกข์ก่อนที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเรื่องร้องทุกข์เสร็จสิ้นก็ได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นหรือส่งตรงต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล เมื่อได้ถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นให้เป็นอันระงับไป

ข้อ ๑๖๔ ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์

(๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้บังคับ บัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ

การคัดค้านอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือกรรมการพนักงานส่วนตำบลผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือร้องทุกข์หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่งผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นจะขอถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้ ถ้าผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นมิได้ขอถอนตัว ให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์หรือประธานกรรมการ พนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือให้แจ้งผู้ถูกคัด ค้านผู้นั้นทราบและมีให้ร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้น เว้นแต่ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่าทำให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่าเพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้ผู้ถูกคัดค้านผู้นั้นร่วมพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๖๕ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๑๖๐ วรรคหนึ่ง ให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งสำเนาหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้นั้นทำคำชี้แจง และส่งเอกสารหลักฐานที่

เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ไปยังประธานอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ ภายในเจ็ดวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ในกรณีที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตาม ข้อ ๑๖๐ วรรคสอง ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลนั้นส่งหนังสือร้องทุกข์พร้อมทั้งสำเนาต่อไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๑๖๖ การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ หรือ คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาจากเรื่องราวการปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ของ ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ ในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหลักฐานที่ เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือบุคคลใด หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือบุคคลใดมาให้อภัยคำหรือชี้แจง ข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา หากคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้อง ทุกข์ หรือคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจา ไม่จำเป็นแก่การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์จะแจ้งงดการแถลงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้ร้องทุกข์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็น เหตุให้เกิดความคับข้องใจทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงหรือมอบหมายเป็น หนังสือให้พนักงานส่วนตำบลหรือกรรมการบริหารที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณีและเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าวให้ ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจ หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้ร้อง ทุกข์ได้

ข้อ ๑๖๗ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้แจงตามข้อ ๑๖๕ แต่ถ้ามีความจำเป็นไม่อาจ พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้ขยายเวลาพิจารณาได้ไม่เกินสามสิบวัน และให้บันทึก แสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วย

ในกรณีที่ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วแต่การพิจารณายังไม่แล้วเสร็จให้คณะอนุกรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ และร้องทุกข์ ขยายเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้ให้พิจารณา กำหนดมาตรการที่จะทำให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็วและบันทึกไว้เป็นหลักฐานในรายงานการ ประชุมด้วย และให้ส่งสำเนารายงานการประชุมดังกล่าวไปยังคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ภายในห้าวันนับแต่วันที่ครบกำหนดขยายเวลาตามวรรคหนึ่ง เพื่อที่คณะกรรมการพนักงานส่วน ตำบล จะได้ให้ข้อคิดเห็น หรือให้คำปรึกษาให้การพิจารณาแล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อ ๑๖๘ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๑๕๕ ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์มีลักษณะที่กำหนดในข้อ ๑๕๕ ให้มีมติให้แก้ไข หรือถ้าแก้ไขไม่ได้ ให้สั่งดำเนินการประการอื่นหรือให้ข้อแนะนำตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการและจรรยาบรรณของพนักงานส่วนตำบล

การพิจารณามีมติตามวรรคหนึ่ง ให้บันทึกเหตุผลของการพิจารณาวินิจฉัยไว้ในรายงานการประชุมด้วย

ข้อ ๑๖๙ เมื่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ได้มีมติตามข้อ ๑๖๘ แล้ว ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลสั่งหรือปฏิบัติตามมตินั้น และแจ้งให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๑๗๐ มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล ตามข้อ ๑๖๙ ให้เป็นที่สิ้นสุด

ข้อ ๑๗๑ การนับระยะเวลาตามส่วนนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มนับระยะเวลา ส่วนเวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๗๒ พนักงานส่วนตำบลผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากราชการ อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบล มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ ที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณา และการดำเนินการเพื่อลงโทษ หรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์นี้เว้นแต่

(๑) กรณีที่นายกองคการบริหารส่วนตำบลได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ ที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับและยังสอบสวนไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ นั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้วก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนหรือพิจารณาแล้วแต่กรณี นั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการรายงานหรือส่งเรื่อง หรือนำสำนวนเสนอ หรือส่งให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณา โดยถูกต้องตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น และคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล พิจารณาเรื่องนั้นยังไม่เสร็จ ก็ให้คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลพิจารณาตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

ข้อ ๑๗๓ ภายใต้บังคับข้อ ๑๗๒ การสั่งให้ออกจากราชการหรือสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออกจากราชการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่ใช้อยู่ก่อนวันที่หลักเกณฑ์นี้ใช้บังคับ ให้นำข้อ ๑๑๐ หรือข้อ ๑๑๒ แล้วแต่กรณีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามข้อ ๑๑๔ หรือข้อ ๑๑๕ ของหลักเกณฑ์นี้แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗๕ ผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามข้อ ๑๓๖ ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

ลงชื่อ สุนทร ริวเหลือง

(นายสุนทร ริวเหลือง)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

ประธานกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนครราชสีมา